Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL | În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 204 Joi 3 Iulie 1941
10 Pagini C

UNIVERSUL

ABONAMENTE ÎN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

ABONAMENTE ÎN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR, ZIARUL CĂLĂTORIEI, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

Românizarea economică în provinciile desrobite

In Basarabia și Bucovina de Nord ne așteaptă o muncă grea și de lungă durată, pentru a tămădui tot ce a vătămat într'un singur an stăpânirea satanică a iudeo-bolșevicilor, spre a reconstrui tot ce au nimicit în retragerea lor furibundă, hoardele asiatice ale lui Stalin.

Această operă de reconstrucție nu trebue să se facă, însă, la voia întâmplării. Și când recomandăm aceasta nu ne gândim numai la nevoia stabilirii unei ordine de preferință în serierea lucrărilor de reparație și de reconstrucție după urgența și importanța lor. Și nici numai la un plan armonios al acestor lucrări, cu preocuparea de a imprima mai ales târgurilor și orașelor ce vor trebui reclădite din temelie un stil propriu, o linie exterioară autohtonă sprijinită pe specificul arhitecturii moldovenești locale. Ne gândim, în primul rând, la preocuparea de a însufleți această ordine materială nouă prin spiritul și stilul unei vieți românești adevărate, începând dela celula familiei și continuând cu activitatea școalei, bisericei, administrației, a factorilor economici, spre a îmbrățișa toată desfășurarea vieții complexe din sânul comunității sociale.

Și tocmai pentrucă marea suferință a provinciilor desrobite a venit până acum mai ales dela împrejurarea că adevărații stăpâni și beneficiari ai bunurilor și isvoarelor grase de câștig erau elementele alogene gonite de alte stăpâniri și tolerate de noi, prima noastră grije va trebui concentrată în direcția instăpânirii elementului bășinaș în toate posturile de conducere și de susținere a vieții economice locale. Să se inventarieze exact toate întreprinderile necesare și viabile ce aparținuseră exploatatorilor indezirabili de până eri și să se facă apel la toate elementele românești — de preferință basarabene și bucovinene — cu pregătire practică în comerț și industrie, în scopul de a lua asupra lor aceste întreprinderi, având la spate, firește, o întreagă organizație specială de asistență, de îndrumare și control, în care Statul să aibă cuvântul hotărîtor. Se vor deschide ucenicii pe lângă fiecare întreprindere mai însemnată, particulară sau de stat, în care să fie primiți și pregătiți copiii basarabenilor și bucovinenilor, în vederea formării cadrelor, pe care se vor sprijini mâine comerțul, industria și îndeletnicirile technice din Basarabia.

Chiar campania de reconstrucție care urmează să înceapă trebue să se sprijine numai pe utilizarea întreprinzătorului român și a muncii românești — în deosebi a muncii populației locale, căreia trebue să-i creiem sau să-i îmbunătățim prin toate mijloacele condițiunile de muncă și de câștig.

Un pas interesant în direcția punerii în practică a ideei care ne preocupă, am avut de înregistrat deunăzi, cu prilejul consfătuirii ce s'a ținut la Academia comercială din București cu licențiații doritori să pătrundă în comerțul și industria din provinciile desrobite, unde vor îndeplini rol de pionieri ai marei opere de românizare economică în aceste regiuni istorice.

Rămâne ca entusiasmul tineretului care se oferă, să fie susținut, cu toate înlesnirile posibile, de factorii de stat, de toată populația românească locală, dar mai presus de toate de râvna și devotamentul propriu în lucrul pe teren de probitatea și constiinciozitatea de fiecare clipă, cu încredințarea că se află înrolat pe frontul unei bătălii abia deschise, sub flamurile unui nou ideal de îndeplinit pentru afirmarea și triumful românismului

U. R. S. S. este practic blocată

Ea nu poate primi ajutoare din afară sub forma de armamente și material de război

Abia au început ostilitățile și guvernul sovietic, îngrijorat de situația gravă ce s'a creat forțelor sale armate, — din cauza efectelor dezastruoase pentru ele ale bătăliilor de nimicire — a făcut apeluri repetate guvernelor din Londra și Washington să vină în ajutorul U. R. S. S. Acest ajutor a fost cerut sub forma furnizării și a transportării de material de război și de armamente. Reamintim că în războiul mondial trecut, în vara anului 1916, după ofensiva eșuată a lui Brussilow de pe frontul Galiției, Rusia, considerând situația sa agravată, a cerut ajutoare din partea aliaților din occident în material de război și armamente, — adică după doi ani dela deschiderea ostilităților.

Lăsând la o parte faptul, că astăzi Marea Britanie are ea însăși nevoe de ajutorul american, cum ar putea Statele-Unite să furnizeze și mai cu seamă să asigure transportarea materialului de care are atâta nevoe U. R. S. S.?

Să examinăm situația în care se găsește acum U. R. S. S. în ce privește comunicațiile sale cu lumea exterioară. De fapt, ea este blocată, cu toată imensitatea întinderei sale pe două continente și cu toate eșirile sale la diferite oceane și mări.

De astădată, spațiul și timpul, precum și situația geopolitică a U. R. S. S., au creat această situație.

Și iată pentru ce considerațiuni de fapt:

Pe uscat, în zona frontierei sale occidentale, din cauza frontului existent dela oceanul Inghețat de nord până la Marea Neagră și gurile Dunării, U. R. S. S. a perdut orice legătură cu Europa septentrională, centrală, occidentală și sud-orientală. Pe celelalte frontiere sovietice, de uscat aziatice, niciunul din statele vecine — Turcia, Iranul, Afganistanul, China și Manciuria — fie din cauza neutralității, a stării de război, sau a angajamentelor lor politice, nu poate furniza sau îngădui transporturi de material de război și armament destinat U. R. S. S.

In ce privește transporturile pe căile maritime, U. R. S. S., cu toată lungimea considerabilă a coastelor sale, nu dispune de eșiri la oceane și mări, sigure și permanente, care să îngădue curente de transporturi regulate de armament și material de război din Marea Britanie și Statele Unite.

In zona coastei de nord europene a U. R. S. S., marea liberă este numai în partea occidentală a coastei peninsulei Kola, în sectorul Murmansk, unde este portul cu acelaș nume deschis în tot cursul anului și care e legat de Leningrad cu o cale ferată strategică.

Din cauza înaintării forțelor germano-finlandeze spre est, atât sectorul și portul Murmansk, cât și linia ferată strategică Murmansk-Leningrad, sunt amenințate; așa că în curând singura eșire permanentă a U. R. S. S. la oceanul Inghețat de nord va fi închisă sovietelor, iar linia ferată strategică Murmansk-Leningrad va fi tăiată, sau ocupată împreună cu toată regiunea peninsulei Kola și a Careliei sovietice. Marea Albă este liberă numai o parte din an și definitiv închisă din cauza gheturilor între lunile Noembrie-Aprilie. Pe coasta orientală a acestei mări este a doua eșire la oceanele Inghețat și Atlanticul de nord a U. R. S. S.: portul Arhanghelsk. Nu numai că acest port nu poate fi folosit de cât între lunile Aprilie-Noembrie și în condiții destul de grele în vreme de război pentru un trafic regulat și liber; dar Germania este în posesiunea poziției-chei dela Kirkenes și controlează cu aviația și vasele sale de război căile maritime ce trec prin Atlanticul de nord, oceanul Inghețat și mările anexe.

In cursul acestui război germanii au scufundat în apele oceanului Inghețat mai multe vase de război și de transport rusești, între care și un submarin. In asemenea condiții, circulația vaselor sovietice în mările nordice este nesigură. Cu atât mai expuse ar fi convoiurile de vase străine ce ar transporta armament și material de război destinat U. R. S. S. și care vor încerca să treacă în oceanul Inghețat spre Murmansk, sau Arhanghelsk ,din cauza bazelor și pozițiile-chei ce le

(Continuare în pag. 2-a)

PE URMELE HOARDELOR BOLȘEVICE

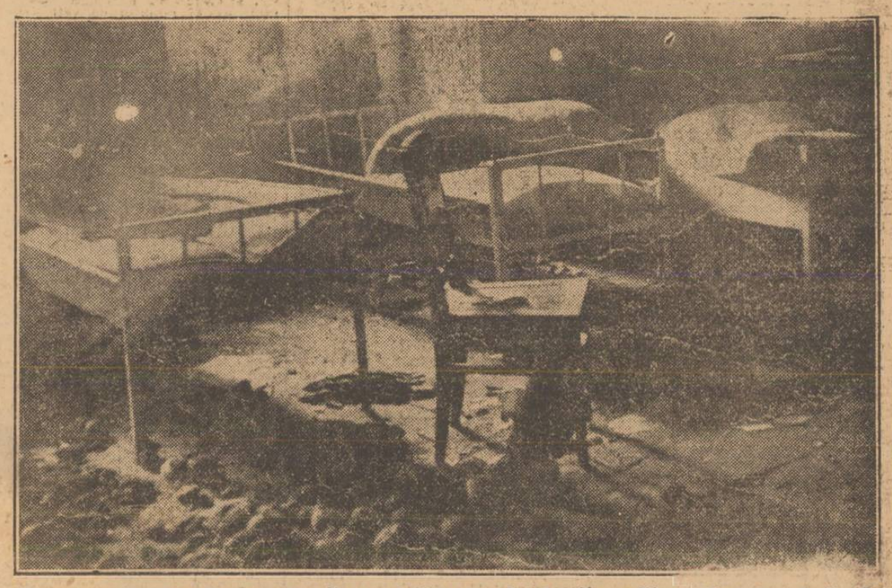

Dormitor al soldaților și ofițerilor sovietici în palatul mitropolitan din Cernăuți. Se poate vedea murdăria în care se află

M. S. Regele Mihai și M. S. Regina Mamă Elena

printre răniții aflați în spitalele din Brașov

Brașov, 29 Iulie

Majestățile Lor Regele Mihai I și Regina Mamă Elena au vizitat astăzi spitalele din orașul nostru în care se găsesc răniți de pe frontul pentru desrobirea Basarabiei și Bucovinei.

Răniții au trăit clipe de profundă alinare sufletească dar și de înaltă cinstire.

Majestățile Lor au fost întâmpinate de autoritățile locale, în frunte cu d. col. rez. D. Cratu, prefectul județului, dr. N. G. V. Gologan, primarul municipiului, Ionel Ciurea, prefectul poliției, C. Lipoveanu, secretarul chesturii și alții.

❖

Primul spital vizitat de M. Sa Regina Mamă, însoțită de d-na Catargi și un ofițer ajutant, a fost cel instalat în liceul de fete ce-i poartă numele. Aici, M. Sa Regina a fost întâmpinată de d-na Pleahu, conducătoarea spitalului și de medicii spitalului, în frunte cu d. dr. Borbil și alți medici și surori de caritate. Dela liceul „Principesa Elena" unde este instalat spitalul 163 M. S. Regina a vizitat spitalul din str. Orfanilor, ce poartă nr. 161. Aici, a fost întâmpinată de d-na dr. Gologan, conducătoarea spitalului, dr. M. Pap, medicul șef, d-na dr. Cărpinișan Livia, care tocmai în momentul vizitei desfășura o vie activitate în sala de pansamente, d-na dr. Garoiu, d-na col. Voinescu, d-na dr. Ticușan și d-na dr. Florescu ,surori de caritate și alte doamne din elita brașoveană.

După vizita amănunțită a saloanelor cu răniți soldați, a fost vizitat salonul cu răniți ofițeri.

Odată terminată vizita la acest spital, M. S. Regina Mamă și suita Sa a vizitat spitalul instalat în clădirea liceului industrial de fete și a fost întâmpinată de d-na Cuteanu, președinta Crucii Roșii, d-ra Leontina Popescu, conducătoarea spitalului, d-na dr. Munteanu și dr. Păcurar, precum și de surorile de caritate.

Ultimul spital vizitat separat de M. S. Regina Mamă a fost spitalul nr. 162, de sub conducerea d-lui lt.-col. dr. Nicolae Dumitrașcu. Aici, M. S. Regina a fost întâmpinată de personalul de conducere, în frunte cu medicul șef, precum și de d-na Maria Debu, d-ra Mitzi Manu, dr. Pușcariu ș. a.

❖

Concomitent cu vizita M. S. Reginei Mamă, M. S. Regele a vizitat alte spitale din oraș. Primul spital vizitat a fost spitalul „Mărzescu". M. S. Regele însoțit de un domn colonel și un domn maior, precum și de locot. Vergati, ofițer de ordonanță, a fost întâmpinat de d. docent dr. Liviu Câmpeanu, maior în rezervă, conducătorul tuturor spitalelor brașovene. Aici, ordinea domnea pretutindeni.

M. S. Regele a fost pus în curent cu felul de viață al răniților și cu nevoile cari trebuesc imediat împlinite. Dela spitalul „Mărzescu" M. S. Regele a vizitat spitalul german din str. Gh. Barițiu, unde a fost primit cu entuziasm nu numai de personalul conducător, dar și de răniți.

Penultima inspecție separată a fost făcută la spitalul de ochi, unde M. S. Regele a fost întâmpinat de d-na dr. Simona Neguș, d-na dr. Alexandrina Gherasim, dr. Ariton și dr. Pușcariu. A urmat vizita la spitalul nr. 162 anexă, condus de d-na dr. Ungureanu, de unde M. S. Regele s'a îndreptat spre spitalul nr. 162 principal, unde se găsea în vizită M. S. Regina Mamă.

Ultimul spital vizitat de Majestățile Lor a fost nr. 157, situat în afara orașului, într'o regiune de toată frumusețea și într'o clădire foarte impunătoare. Vizita la acest spital condus de d. col. dr. Ștefănescu, ajutat de d-nii dr. căpitan Staicovici, lt. Dulgeanu, subit. Dâmboiu și farm. Zaharia, a desăvârșit impresia bună despre felul cum sunt îngrijiți răniții în spitalele brașovene.

❖

Cum ora era destul de înaintată, M. S. Regele și M. S. Regina au plecat la Bran, unde au fost oaspeții arhiducesei Ileana și arhiducelui Anton de Habsburg.

Uriașa luptă în spatele liniei Stalin

se va încheia foarte curând cu o victorie germană decisivă

Desrobirea Basarabiei a produs mare satisfacție în rândurile poporului german

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 29 Iulie. — Știrile despre eliberarea completă a Basarabiei de teroarea bolșevică au produs o mare satisfacție în rândurile poporului german.

La Berlin, victoria armatei românești este privită și ca o victorie a prieteniei germano-române și ca o încoronare a luptei României pentru eliberarea Basarabiei românești. Politica inteligentă a generalului Antonescu, care a condus țara sa alături de Germania, a obținut astfel o victorie decisivă.

❖

Asupra situației pe frontul împotriva bolșevismului cercurile bine informate germane se arată foarte satisfăcute. Se subliniază că nu se urmărește atât de mult obținerea de victorii, cât în primul rând distrugerea dușmanului. Ținta aceasta, urmărită de comandamentul armatei germane, este din ce în ce mai mult realizată și se poate considera — după cum anunță comunicatul de azi — că uriașa luptă în spatele liniei Stalin se va încheia foarte curând, cu o victorie decisivă germană. Din această cauză se crede că zilele acestea se vor publica cifre amănunțite asupra prăzii și prizonierilor făcuți. La Berlin se subliniază că aceste cifre vor arăta lumii întregi marea capacitate de luptă a armatei germane. Propaganda mincinoasă britanică și sovietică, care și azi mai încearcă să înșele omenirea asupra adevăratei situații a armatelor sovietice, se va prăbuși atunci dela sine.

Un interesant indiciu asupra situației din Rusia ni-l dă faptul că guvernul sovietic cere din ce în ce mai insistent un ajutor cât mai mare în materiale, din partea Statelor-Unite, ajutor ce însă nici pe departe nu poate corespunde cerințelor sovietice. Din acest fapt reiese în mod categoric că rezervele rusești sunt aproape complet epuizate.

❖

In cazul Boliviei s'a produs un nou fapt. Constatându-se în mod categoric că în acest caz e vorba de falsificări făcute de dușmanii Germaniei, guvernul Reichului a trimis o notă tuturor statelor sud-americane, atrăgându-le atențiunea, după exemplul Belmonte, — să nu se lase induse în eroare prin falsificări similare, cari vor fi probabil încercate și în alte state din America de Sud. La Berlin domnește impresia că președintele Roosevelt întreprinde actualmente o acțiune prin care să aducă sub dictatura Statelor-Unite toate țările din America de Sud. Astfel de încercări s'au făcut de mai mult timp, însă au atins acum — după părerile germane — punctul lor culminant. Președintele Roosevelt se folosește în această acțiune de presiuni cu caracter economic.

La Berlin se urmăresc cu o vie atențiune, evenimentele din Orientul îndepărtat. Acordul franco-japonez asupra apărării militare în comun a Indochinei franceze, precum și debarcările de trupe japoneze în Indochina, arată în mod clar că Japonia se opune cu toată energia intențiilor anglo-americane. Fără îndoială, puterile anglo-americane au voit să realizeze în Indochina fapte împlinite, ca și în Islanda și Siria și să obțină astfel sugrumarea completă a Japoniei. Reacțiunea energică a Japoniei dovedește în mod clar că guvernul din Tokio este ferm hotărît să combată prin toate mijloacele aceste planuri. In Germania se așteaptă cu încordare desfășurarea evenimentelor din Orientul Indepărtat și nu este exclus ca situația să se agraveze și mai mult. In orice caz, Japonia este ferm hotărîtă să-și apere interesele.

❖

La Berlin nu s'a adoptat încă nici o atitudine oficială față de discursurile de azi ale d-lor Eden și Churchill. Având-se în vedere că în aceste discursuri s'au repetat vechile fraze britanice, comentariile germane asupra lor vor fi negative.

ROMÂNII DE PESTE HOTARE

de I. VION

Apelul făcut de fruntașii intelectuali transnistrieni, către frații lor români cari trăesc între Nistru și Bug, — apel pe care l-am publicat în numărul nostru de ieri — scoate în evidență amarnicele suferinți îndurate de acei fiii ai neamului nostru cari de atâta vreme se află sub apăsarea străină.

In acțiunea noastră de afirmare și solidaritate națională, cu toți cei de aceiaș sânge, aceiaș limbă și aceiaș obârșie cu noi, n'am manifestat nici un fel de agresivitate, n'am cerut niciodată ceeace nu ne aparține de drept, iar revendicările noastre s'au bazat întotdeauna pe certitudinele indiscutabile ale Istoriei.

Aceasta nu înseamnă însă pentru un popor conștient, că trebue să părăsească sufletește pe acei fii ai săi așezați dincolo de hotarele geografice și acest sentiment unitar a fost subliniat de tăria cu care aceste elemente etnice românești și-au păstrat nu numai credința limba și tradițiile, dar tot ceeace cuprinde larga catalogare a specificului nostru național.

In Pind ori pe Valea Timocului, dincolo de Dunăre, ori dincolo de Carpați, la Nistru ori dincolo de el, pretutindeni unde românii s'au așezat din pricina frământatelor vremuri din secolele de mult trecute, români au rămas, transmițând din tată în fiu, din generație în generație graiul nostru, obiceiurile și mai presus de toate credința puternică ce sta la baza conștiinței naționale, grație căreia românismul de pretutindeni nu a pierit sub diferite influențe străine.

Câte elemente de valoare, câți mari români cari au ilustrat patrimoniul cultural al neamului întregi, n'au dat acești români cari cu greutăți de neînchipuit și-au putut păstra naționalitatea în mijlocul popoarelor stăpânitoare!

Pentru țara liberă ,pentru noi toți cari trăim laolaltă sub cerul Patriei, pentru noi toți pe cari împrejurările grele din evoluția evenimentelor internaționale ne găsesc mănunchi și la bine și la întristare, nu e datorie mai sfântă decât aceia de a nu pierde din vedere sufletele acelor frați neîncălziți de re!

(Continuare în pag. 2-a)

Dincolo de Nistru, în regiunile eliberate, țăranii se reîntorc la căminurile lor

Roma, 29 (Rador). — De pe frontul Ucrainei trimisul special al agenției „Stefani" semnalează faptul că dincolo de Nistru, în regiunile eliberate de armatele aliate, țăranii se reîntorc la căminurile și la ogoarele lor.

Intr'un mic orășel, care a suferit 23 de ani ororile regimului bolșevic, trimisul special al agenției „Stefani" a asistat la o scenă emoționantă: Sosirea unui popă care în tot lungul acestor ani se ascunsese, pe unde nu se știe, fugând de persecuțiile bezbojnicilor.

Bătrânul popă, recunoscut de cei mai în vârstă din acel orășel, a fost luat pe sus și purtat în triumf.

Tinerii țărani, după ce au ascultat prima lui predică, au cerut în massă să fie botezați.

In acest fel, renaște viața religioasă în țările eliberate de jugul bolșevic.

O ÎNFRÂNGERE A D-LUI ROOSEVELT ÎN CAMERA REPREZENTANȚILOR

Washington, 29 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas Ofi" transmite:

Camera reprezentanților a respins proectul de lege prin care se tindea la autorizarea președintelui Roosevelt de a naționaliza industriile în cazul când s'ar produce întreruperi în producție, de natură să împiedece sau să întârzie programul de apărare națională.

ISTORIA CARE SE REPETĂ

de N. BATZARIA

Ascultam la biserică parastasul pentru odihna sufletelor marilor dispăruți ai neamului și țării și mă simțeam în mod deosebit de impresionat de cunoscuta rugăciune, care glăsuește precum urmează: „Mântuește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta. Biruință bine credinciosului nostru Rege asupra celor protivnici dăruește și cu crucea Ta păzește pe poporul Tău".

E o rugăciune ce trezește amintiri istorice asemănătoare cu cauzele pentru care se duce astăzi războiul împotriva bolșevismului.

In adevăr, rugăciunea de mai sus, care se rostește sau — mai bine zis se cântă în diferite ocaziuni, are un istoric interesant de reamintit. Dar mai întâi să spunem că în partea a doua, textul grecesc, care este textul original, diferă puțin de versiunea românească. Așa, dacă ar fi să traducem cuvânt cu cuvânt, va trebui să spunem: „Biruință împăraților asupra barbarilor dăruește..", restul până la sfârșit potrivindu-se cu traducerea românească.

Și acum istoricul rugăciunei. Intr'unul din multele războaie dintre persani și bizantini, o armată persană a intrat biruitoare la Ierusalim și, între alte prăzi de război, a luat și Sfânta Cruce pe care fusese răstignit Mântuitorul. Această cruce a fost dusă în orașul Ctesifon din Persia.

Incercările împăraților bizantini de a o lua înapoi dăduseră greș până la venirea pe tron a lui Heraclius—începutul veacului al 7-lea. Acest împărat, contimporan cu Mahomet, întemeietorul religiei ce-i poartă numele, n'a avut o domnie liniștită. Insă, om de curaj și înzestrat cu însușiri de bun strateg, își făcuse o țintă de căpetenie din recucerirea Sfintei Cruci. A pornit deci la război împotriva persanilor, care, în vremea aceea, erau păgâni în adevăratul înțeles ce se dă acestui cuvânt, religia lor de atunci fiind „mazdeismul".

Din cauza țelului urmărit, acestui război i s'a dat caracterul de război sfânt, la el luând parte ca voluntari creștini din

(Continuare în pagina 2-a)

Lumea așteptând să schimbe rublele la Banca Națională din Cernăuți

Cisternă sovietică cu benzină pentru incendierea orașelor